

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertationes De Actibus Humanis

Karchne, Simon

Augustæ Vindelicorum & Græcensis, 1716

§. II. An veniale ex genere ratione dispositionis evadat mortale?

urn:nbn:de:hbz:466:1-39981

meritum debetur reverentia, honor ac æstimatio, Pal. *num.* 3. quæ injustitia uti *num.* 6. *in fine* docet erit mortalis, aut venialis pro gravitate, aut levitate materiæ.

Dico quarto, peccatum veniale ratione consuetudinis non transit in mortale probatur consuetudo, vel sumitur pro ipso habitu genito ex frequentia actuum, vel pro ipsa actuum frequentia, seu multitudine, sed neutro titulo transit in mortale: non titulo habitus secundum om-

nes, quia hic secundum se non est peccatum, sed est necessarius effectus actus frequentati: non etiam titulo præcise multitudinis præcedentis hoc peccatum de se veniale, nam ex eo quod quis peccet consuetudinariè, non peccat ex contemptu, unde malè quidam confundunt contemptum cum peccato ex consuetudine, hoc enim connotat præcessisse multa peccata similia, secus contemptus.

*
*

§. II.

An veniale ex genere ratione dispositionis evadat mortale.

759. **D**ixi ex genere, quia certum est, quod veniale, ex defectu perfectæ considerationis, aut defectu materiæ gravis per se disponat ad mortale, Vasq. 1. 2. *D.* 144. *num.* 8. dans rationem, quia tale veniale, & mortale differunt solum penes magis, & minus in eadem morali malitia.

Quæstio igitur est de veniali ex genere, seu objecto suo: & hoc secundum *D. Th.* 1. 2. *qu.* 88. *art.* 3. disponit dupliciter ad mortale: uno modo per quandam consecutionem, quatenus homo ita afficitur rebus parvis delectabilibus, ut periculum sit peccati ex genere suo mortalis: duo enim sunt in peccato ex genere veniali v. g. in verbis jocosis, nempe conversio ad bonum delectabile in

jocis apprehensum, & deflexio, seu aversio à regula rationis, titulo conversionis disponit animum ad constituendum finem ultimum in tali bono: titulo aversionis disponit ad mortale removendo prohibens videlicet subjectionem voluntatis ad DEUM, & hujus timorem (quæ subjectio, & timor detinent voluntatem, ne hæc feratur in objectum contrarium charitati) & hic est alter modus quo veniale ex genere disponit ad mortale.

Dicit autem *S. Th.* quod veniale per se disponat ad mortale, id est, uti exponit Vasq. *num.* 9. veniale ex se habet hoc, quod disponat per modum cujusdam consequentiæ (quatenus! homo frequenter venialiter peccans facilè adharet bono delectabili creato, minus timet culpam, hanc

hanc sine remorsu approbat: & ideo bona videtur consequentia: frequenter Petrus plenè advertens peccat venialiter, ergo est in eo periculum peccandi mortaliter, vel committet etiam mortalia juxta effatum Christi, Iuc. 16. *Qui in modico iniquus est, & in majori iniquus est*) tum per accidens removendo prohibens, seu impedimenta mortalis, quæ ad quatuor capita revocantur.

Primum, est se subicere legi divinæ, & Sanctus DEI timor. Secundum, habitus intensus virtutum acquisitus. Tertium, copiosiores, & efficaciores gratiæ actuales. Quartum, fervor Charitatis: Omnium horum per frequentata venialia fit imminutio.

760. Respondeo nunc ad quæstionem peccata ex genere venialia semper aliquid ad mortale, ita omnes cum cit. S. Th. non omnia, sed plurima saltem indirectè sunt proxima dispositio.

Pars prima, constat ex D. Th. & numero priore: eamque ulterius confirmo ex Ecclesiastici cap. 19. *Qui spernit modica, paulatim decidet*: & ex S. August. *serm. 44. de tempore* comparante venialia guttis pluviarum quæ licet sint exigua, flumina tamen complent. Ratio etiam est, quod, ut quis potentia morali perseveret in gratia, requiritur ex parte DEI collatio gratiæ efficaci, ex parte voluntatis fervor Charita-

tis per *num. 754. in fine*, timor DEI, & inclinatio ad operandum juxta regulam rationis, sed peccata venialia irritant DEUM ad neganda auxilia efficacia, ac imminuunt fervorem charitatis timoris DEI, ac inclinationis, nempe habitus acquisiti virtutum ad operandum juxta regulam rationis per *num. 757. in fin.*

Pars secunda, quod non omnia proxime disponant probatur, ubi est proxima ad formam dispositio, ibi est semper forma, sed dantur venialia sine ullo mortali, ut patet in multis viris sanctis nunquam lethaliter peccantibus; ergo non omnia venialia sunt proxima dispositio ad mortale.

Pars tertia, ostenditur: plurima venialia fiunt ex malitia, aut saltem ex perfecta deliberatione, sed talia proxime disponunt ad mortale, ergo plurima venialia proxime disponunt ad mortale, minor probatur qui passim, & sine ullo timore DEI malitiosè, aut plenè advertenter venialiter peccat, valde imminutum habent fervorem charitatis, magnam propensionem ad peccatum, frænum retrahens debile, utpote destituti illustrationibus divinis efficaciter proponentibus peccati scditatem &c. tales autem sunt in proximo periculo peccandi mortaliter, dum se offert occasio

materia gravis,

* *
* *

